

TOIMINTA JA HALLINTO 2003:4

*Oikeusministeriön
keskeiset tavoitteet
2003 ja lähivuosina*

OIKEUSMINISTERIÖN TOIMINTA JA HALLINTO 2003:4

*Oikeusministeriön
keskeiset tavoitteet
2003 ja lähivuosina*

OIKEUSMINISTERIÖ
HELSINKI 2003

ISSN 1458-6436
ISBN 952-466-113-6
Oikeusministeriö
Helsinki

KUVAILULEHTI

OIKEUSMINISTERIÖ

Julkaisun päivämäärä
29.01.2003

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)	Julkaisun laji Tavoiteraportti		
	Toimeksiantaja Oikeusministeriö		
	Toimielimen asettamispäivä		
Julkaisun nimi Oikeusministeriön keskeiset tavoitteet 2003 ja lähivuosina			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä Julkaisu sisältää oikeusministeriön johdon vuotta 2003 koskevat yleiset linjaukset, luettelon vuonna 2003 annettaviksi aiotuista hallituksen esityksistä, oikeusministeriön tulokortin vuosiksi 2003-2007 sekä oikeusministeriön kehystavoitteet 2004-2007 yhteenvedon.			
Avainsanat: (asiasanat) tulostavoitteet, tulokortti, tulostavoitteet 2004-2007, tulokortti 2004-2007, kehysvalmistelu			
Muut tiedot OM 25/013/2002			
Sarjan nimi ja numero Oikeusministeriön toiminta ja hallinto 2003:4		ISSN 1458-6436	ISBN 952-466-113-6
Kokonaissivumäärä 73	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Oikeusministeriö		Kustantaja Oikeusministeriö	

PRESENTATIONSBLAD

JUSTITIE MINISTERIET

Utgivningsdatum
29.1.2003

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)	Typ av publikation Målrapport		
	Uppdragsgivare Justitieministeriet		
	Datum då organet tillsattes		
Publikation (även den finska titeln) Justitieministeriets centrala målsättningar 2003 och de närmaste åren (Oikeusministeriön keskeiset tavoitteet 2003 ja lähivuosina)			
Publikationens delar			
Referat Publikationen innehåller de allmänna linjedragen för 2003 gjorda av justitieministeriets ledning, en förteckning över regeringspropositioner som skall överlämnas under 2003, justitieministeriets resultatkort för 2003–2007 samt ett sammandrag av målet för budgetramar för 2004–2007.			
Nyckelord Resultatmål, resultatkort, resultatmålen för 2004–2007, resultatkortet för 2004–2007, beredning av budgetramar			
Övriga uppgifter (Oskari- och HARE-numren, andra referensnumren) JM 25/013/2002			
Seriens namn och nummer Justitieministeriet, Verksamhet och förvaltning 2003:4		ISSN 1458-6436	ISBN 952-466-113-6
Sidoantal 73	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Justitieministeriet		Förlag Justitieministeriet	

Lukijalle

Tämä julkaisu sisältää oikeusministeriön keskeiset tavoitteet vuonna 2003 ja lähivuosina.

Julkaisuun on koottu:

- oikeusministeriön johdon vuotta 2003 koskevat *yleiset linjaukset*
- luettelo vuonna 2003 annettavaksi aiotuista *hallituksen esityksistä*
- oikeusministeriön johtoryhmäyöskentelyn ja asetettujen tavoitteiden toimeenpanon seurannan apuvälineenä käytettävä *tuloskortti*, joka sisältää ministeriön keskeiset tavoitteet vuonna 2003 ja vuosina 2004-2007
- muistio (TTS-yhteenveto) ”*Oikeusministeriön kehystavoitteet 2004 – 07/ yhteenveto ja siihen liittyvät menolaskelmat*. Muistio ja laskelma sisältävät mm. oikeusministeriön keskeiset TTS-kauden kehittämishankkeet arvioituine menovaikutuksineen. Laskelma edustaa ainoastaan oikeusministeriön näkemystä – valtioneuvosto tai valtiovarainministeriö eivät ole ottaneet siihen kantaa.

Oikeusministeriössä 29.01.2003

OIKEUSMINISTERIÖN KESKEISET TAVOITTEET 2003

Joulukuussa 2002 julkaistiin ensimmäistä kertaa oikeuspolitiikan strategia, joka sisältää oikeusministeriön keskeiset linjaukset ja kehitysnäkymiä seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Asiakirja tarjoaa yhden tietoperustan myös eduskuntavaaleja edeltävälle keskustelulle ja hallitusohjelman laati-joille. Alkuvuoden arviointien ja uuden hallituksen ohjelman pohjalta valmistellaan ensi syksyyn mennessä strategian toimeenpanosuunnitelma aikatauluineen. Ministeriön kehusehdotus vuosille 2004 – 2007 ja tämän vuoden keskeisten tavoitteiden esittely noudattavat strategian linjauksia.

Oikeusongelmiin ratkaisu joutuisemmin, monipuolisemmin ja edullisemmin

Vuoden 2003 alusta täsmennettyjen riita-asiain oikeudenkäyntimenettelyä ja hovioikeusmenettelyä koskevien säännösten keskeinen tavoite on nykyistä nopeampi, halvempi ja tehokkaampi oikeudenkäynti. Käräjäoikeuksissa ja hovioikeuksissa on nyt olennaista omaksua joustavat ja tehokkaat käytännöt. Hovioikeuksien lainkäytön laadun kehittämishankkeita ja niiden laajentamista tuetaan. Käräjäoikeuksissa jatketaan tuomiopiirijärjestelyjä käräjäoikeusverkoston kehittämiseksi. Hovioikeuksien epätasaiseen asiamäärien jakautumiseen etsitään ratkaisuja piirijakoja muuttamalla.

Keväällä valmistuvan selvityksen pohjalta arvioidaan tuomarivetoisen sovittelun mahdollisuuksia. Rikosasiain oikeudenkäyntimenettelyn tehostamiseksi ja oikeudenkäynnin julkisuutta koskevien säännösten uudistamiseksi jatketaan lainvalmistelua tavoitteena antaa hallituksen esitykset vuonna 2004.

Annetaan hallituksen esitys laiksi tuomareiden uudesta pätevyitymisjärjestelmästä ja pyritään aloittamaan koulutus syksyllä 2004. Tuomioistuinkomitea saa tuomioistuinlaitoksen pitkän aikavälin kehittämislinjoja koskevat ehdotuksensa valmiiksi syksyllä 2003.

Vuoden 2002 julkisen oikeusavun uudistuksen toteutumisesta ja oikeusaputoimistojen toiminnan kehittämisestä on aloitettu seurantatutkimus, jonka on tarkoitus valmistua vuonna 2005.

Asianajalakkia uudistetaan erityisesti asiakkaiden oikeusturvaa painottaen.

Kriminaalipolitiikka vaikuttavammaksi ja paremmin kohdentuvaksi

Rikollisuuden ja rikollisuudesta aiheutuvien haittojen vähentämisen kannalta keskeisiä painopisteitä ovat edelleen rikosentorjunta, nuorten rikokset, väkivalta-, huume- ja uusintarikollisuus, talousrikollisuus sekä rikoksen uhrien tuki- ja korvausjärjestelmien kehittäminen.

Rikosentorjunnassa painotetaan tiedon levittämistä kansallisesta rikosentorjuntaohjelmasta tähän mennessä saaduista hyvistä kokemuksista. Kehitetään turvallisuustilannetta ja -kehitystä kuvaavia mittareita sekä valmistellaan väkivaltarikollisuuteen, huumarikollisuuteen ja talousrikoksiin keskitettyjä erityisohjelmia. Rikoksen uhrin asemaa sekä henkilövahinkojen korvaamista selvittäneiden toimikuntien ehdotusten pohjalta valmistellaan toimenpiteitä rikoksen uhrin aseman parantamiseksi.

Uusintarikollisuuden torjunnassa kiinnitetään edelleen erityistä huomiota nuoriin rikosentekijöihin. Nuorten tekemien rikosten nopeutettua käsittelyä koskeneissa kehityshankkeissa on käsittelyai-koja lyhennetty merkittävästi. Nopeutettua ja sosiaalihuollon toimiin sekä yhteiskunnan tukijärjes-telmiin paremmin integroitua käsittelyä on laajennettu jo yli kymmenelle uudelle alueelle tavoittee-

na vakiinnuttaa kehitetyt toimintatavat tavanomaisiksi käytännöiksi koko maassa. Nuorten rikoksentekijöiden seuraamusjärjestelmää sekä esitutkinta- ja oikeudenkäyntilainsäädännön uudistamista koskevat ehdotukset valmistuvat keväällä.

Vankeuslain, tutkintavankeuslain ja ehdonalaista vapauttamista koskevien säännösten uudistamista koskeva esitys annetaan kevätkaudella. Vankeuden tavoitteena olisi entistä selvemmin uusintarikollisuuden torjuminen sekä rikoksettoman elämäntavan ja rangaistuksensa kärsineen yhteiskuntaan sijoittumisen edistäminen.

Vuoden 2003 aikana laaditaan ehdotukset vankeinhoitolaitoksen organisaation, laitosrakenteen ja toimintaprosessien uudistamiseksi ja panostetaan määrätietoisesti vankiluvun nopeasta noususta johtuneen määrärahojen niukkuuden korjaamiseen. Kriminaalihuollossa jatketaan Yhteistyössä rikoksettomaan elämään –hankkeessa suunniteltujen toimintamallien käyttöönottoa. Toiminta keskitetään erityisesti nuoriin ja syrjäytymisvaarassa oleviin.

Maksuhäiriöiden hoito joustavammaksi ja tehokkaammaksi

Velkajärjestelylainsäädännön toimivuuden seuranta ja arviointia sekä toimenpiteitä pitkäaikaisiin velkavaikeuksiin lamavuosina joutuneiden henkilöiden velkaongelmien helpottamiseksi jatketaan. Erityisen huomion kohteena on pankkien ja muiden keskeisten velkojatahojen sekä valtion välillä allekirjoitetun velkasovinto-ohjelman toteutuminen.

Velalliskohtaista asioiden hoitoa tukeva uusi ulosottomenettely ja sitä tukevan ulosoton uuden tietojärjestelmän käyttöönotto lykkääntyy alkuvuoteen 2004. Ulosoton kehittämissuunnitelman toimeenpanoa ja ulosottolain kokonaisuudistuksen III vaiheen valmistelua jatketaan. Vuonna 2003 annetaan esitys uudeksi konkurssilainaksi, jolla kevennettäisiin konkurssihallintoa ja otettaisiin käyttöön julkis-selvitys ehkäisemään konkurssipesiin liittyviä väärinkäytöksiä.

Kansalaisten oikeussuhteita koskevat lait yhteiskunnan muutosten tasalle

Yhtiölainsäädännön kehittämistä jatketaan osakeyhtiölain kokonaisuudistukseen tähtäävällä valmistelulla. Ehdotus valmistuu vuonna 2003. Perintöoikeuden osalta annetaan esitys kuolinpesän velkavastuuta koskevien säännösten uudistamisesta ja arvioidaan kokonaisuudessaan perintökaaren uudistamistarpeet.

Henkilövahinkojen korvaamista koskevia säännöksiä uudistetaan tarkoituksena parantaa vahinkoa kärsineiden oikeuksia, selkeyttää korvausvelvollisten asemaa sekä edistää korvauskäytännön yhdenmukaisuutta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa syksyllä.

Lisätään säädösvalmistelun johdonmukaisuutta

Koko 1990-luvun käynnissä ollut työ lainvalmistelun suunnitelmallisuuden lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi jatketaan ottaen huomioon myös keväällä valmistuvan OECD:n maatumkimuksen suositukset. Lainvalmistelua ja sen johtamista on kehitetty hyväksytyjen kehittämissuunnitelmien mukaisesti. Pää tavoitteena on luoda valtioneuvostoon rakenteelliset järjestelyt ja saada aikaan hyvälaatuista lainvalmistelua tukevat realistiset lainvalmisteluohjelmat. Myös hallituksen esitysten laatimista koskevat oppaat uudistetaan.

Edistetään demokratian toimivuutta ja kansalaisten osallistumista

Perusoikeuksia täsmentävät, eduskunnan hyväksymät uudet sananvapauslaki, kielilaki ja hallintolaki tulevat voimaan viimeistään vuoden 2004 alussa. Oikeusministeriön keskeinen tehtävä on valmistella lainsäädäntöuudistusten sujuva toimeenpano, missä tiedotuksella, koulutuksella ja viranomaisyhteistyöllä on keskeinen merkitys. Uuden julkisuuslain soveltamisesta saaduista kokemuksista annetaan eduskunnalle selvitys syksyllä 2003.

Saamelaiden maahan, veteen, luonnonvaroihin ja perinteisiin luontaiselinkeinoihin liittyvien oikeuksien järjestämistä koskevien säännösten uudistamiseksi jatketaan hallituksen esityksen valmistelua sekä tähän valmisteluun liittyen käynnistettyä tutkimusta koskien entisten Kemin ja Tornion lappien alueen asutus- ja väestöhistoriaa, maankäyttöä ja maanomistusoloja.

Eduskuntavaalien suhteellisuuden toteutumiseen liittyviä ongelmia on selvitetty kuluvan vaalikauden aikana. Vaikka eräitä vaalijärjestelmän teknisiä tarkistuksia on tehty, päätöksenteko vaalijärjestelmän kehittämisen suuntaviivoista siirtyy seuraavalle hallitukselle ja eduskunnalle.

Osallistutaan aktiivisesti Euroopan oikeudelliseen kehittämiseen

Keskeisenä tavoitteena on vaikuttaa edelleen EU:n oikeusalueen ripeään kehittymiseen. Kansalaisten tulee voida käyttää oikeuksiaan yhtenäisin perustein Euroopan oikeusalueella ja niissä maissa, joiden kanssa suomalaisilla on runsaasti yhteyksiä. Kansallisesti on tärkeää varmistaa oikeusviranomaisten edellytykset soveltaa uusia siviili- ja rikosoikeudellisia instrumentteja.

EU:n tulevaisuutta koskevassa prosessissa osallistutaan Suomen kantojen valmisteluun erityisesti EU:n perusluonnetta ja sen kehittämistä koskevissa kysymyksissä. Tavoitteena on perusoikeuksien, avoimuuden ja hyvän hallinnon periaatteiden vahvistaminen sekä kansalaisten osallistumismahdollisuuksien lisääminen eurooppalaisella tasolla. EU:n laajentumisprosessissa osallistutaan tiiviisti hakijamaita koskevaan arviointi- ja neuvotteluprosessiin painottaen erityisesti Baltian maihin liittyviä kysymyksiä. Jatketaan oikeudellisen yhteistyön syventämistä Venäjän kanssa.

Henkilöstöpolitiikka ja toimintatapojen kehittäminen

Jatketaan uuden, kannustavan palkkausjärjestelmän ja henkilöstön koulutusjärjestelmien kehittämistä sekä työkyvyn ylläpitoon tähtääviä tukiohjelmia. Johtamisen, henkilöstöpolitiikan ja resurssien hallinnan tietopohjan parantamiseksi kehitetään hallinnonalan kustannuslaskentaa, henkilötietojärjestelmiä ja tietopalveluja. Tietohallinnossa painopisteitä ovat ulosoton tietojärjestelmän uudistaminen, tietohallinnon uuden organisaation toiminnan vakiinnuttaminen sekä verkkoviestinnän ja verkkopalvelujen kehittäminen.

Oikeusministeriössä 30.1.2002

Johannes Koskinen
Oikeusministeri

Kirsti Rissanen
Kansliapäällikkö

Vuonna 2003 annettavat hallituksen esitykset Kevät

HE uudeksi konkurssilaiksi
Kokonaisuudistus, joka sisältää muun muassa pesän hallinnointi- ja realisointisäännösten uudistamisen
TaV/LaV

HE vankeutta ja tutkintavankeutta koskevien säästöjen uudistamisesta (KRIMO)
Uusi vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoa koskeva lainsäädäntö.
LaV

HE veritutkimuslainsäädännön uudistamisesta
Lain uudistaminen siten, että isän ja lapsen biologinen sukulaisuus voidaan selvittää nykyaikaisin lääketieteellisin keinoin
LaV/SoTV

HE muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjuntaa koskevan puitepäätöksen täytäntöönpanosta.¹ (Pieni)
LaV

HE laiksi vaalilain muuttamisesta
EU:n vaalisäädöksestä aiheutuvat muutostarpeet (vähäisiä)
PeV

HE eräistä hallintolain johdosta tehtävistä lainsäädännön muutoksista. Lakiteknisiä muutoksia.
HaV

HE laiksi vakuutusosoikeuden laamannien nimittämisestä (OHO)
Vakuutusosoikeuden organisaatiota uudistetaan 1.5.2003 voimaan tulevalla lainsäädännöllä, jolloin vakuutusosoikeuteen perustetaan laamannin virkoja ja lakkautetaan vastaavasti vanhemman vakuutustuomarin virkoja. Koska vanhemman vakuutustuomarin virkoja on enemmän kuin perustettavia laamannin virkoja, tarvitaan laki menettelystä nimitettäessä laamanneja ensimmäistä kertaa.
LaV

HE tuomareiden pätevyisyysjärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi (OHO)
Uusi laki koskisi pätevyitymistä yleisten tuomioistuinten, hallintotuomioistuinten ja erityistuomioistuinten kaikkiin tuomarinvirkoihin, joihin vaaditaan oikeustieteellinen peruskoulutus. Ehdotukseen sisältyy lisäksi laki tuomareiden nimittämisestä annetun lain 11 §:n muuttamisesta.
LaV

HE laiksi saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa
Uuden saamen kielen kielilain säätäminen. Budjettilaki.

---

¹ Oltava voimassa 28.5.2003

Syksy

HE laiksi vaalilain muuttamisesta (ellei anneta 2002)
 Vaalijärjestelmän suhteellisuuden parantaminen
 PeV

HE ulosottolain kokonaisuudistuksen kolmannen vaiheen toteuttamisesta
 (Uudistuksen toisen vaiheen etenemisestä riippuen mahdollisesti 2004)
 LaV

HE:t Palermon yleissopimuksen voimaansaattamisesta. (Laaja, joskaan ei paljon pykälää).²
 LaV

HE lähestymiskieltolain täydentämisestä asunnosta poistamista koskevalla sääntelyllä
 Perheenjäseniään kohtaan väkivaltaisesti käyttäytyvä henkilö voitaisiin poistaa yhteisestä asunnosta ja
 kieltää palaamasta sinne. (N 50 sivua, n 10 lyhyttä pykälää).
 LaV

HE vahingonkorvauslain uudistamisesta
 Henkilövahingon korvaamista koskevien säännösten uudistaminen, korvattavien vahinkojen ja
 korvaukseen oikeutettujen piirin selventäminen ja laajentaminen
 LaV

HE kuolinpesän velkavastuuta koskevan lainsäädännön uudistaminen
 Kuolinpesän velkavastuuta koskevien perintökaaren 21 luvun säännösten uudistaminen niin, että
 osakkaiden henkilökohtaista velkavastuuta rajoitettaisiin
 LaV

HE alkoholirikoksia koskevien säännösten uudistamisesta
 Alkoholirikoksia koskevat säännökset uudistetaan rikoslain kokonaisuudistuksessa omaksuttujen
 periaatteiden mukaan ja siirretään rikoslakiin. (N 50 sivua. n 10 pykälää)
 LaV

HE eurooppalaista pidätysmääräystä (European arrest warrant) koskevan puitepäätöksen
 täytäntöönpanosta³ (Laaja tai sekamuotoinen voimaansaattamislaki). Tähän liittyen HE perustuslain 9
 §:n 3 momentin muuttamisesta.
 LaV, PeLV

HE aserikoksia koskevien säännösten uudistamisesta
 Ampuma-aseita koskevat rangaistussäännökset siirretään rikoslakiin.
 LaV

HE laiksi sopimushoidon kokeilemisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
 Budjettilaki.
 LaV

HE laiksi kuolleeksi julistamisesta annetun lain muuttamisesta

---

² UM esittelee ellei toisin sovita.

³ Puitepäätös olisi saatettava voimaan 1.1.2004.

Lain nykyaikaistaminen, väestökirjanpitoon liittyvän julistamisen siirtäminen tuomioistuimilta maistraateille

LaV

HE osakeyhtiölain muuttamisesta

Eurooppayhtiöasetuksen ja IAS-tilinpäätöksen edellyttämät tarkistukset, vähimmäispääomaa/yhtiömuodon muuttamista koskevat muutokset

TaV

HE rahoitusvakuusdirektiivin panemiseksi täytäntöön.

Pantava täytäntöön 27.12.2003.

TaV

HE rikesakkomenettelystä annetun lain muuttamisesta

(haltijavastuu)

LaV

HE eräitä oikeudenkäyntimenettelyä korkeimmassa oikeudessa koskevien säännösten uudistamisesta (Heinosen toimikunnan loppumietintö)

LaV

HE laiksi vankien kuljetuksesta (KRIMO)

Vanhentuneiden vanginkuljetusta koskevien säännösten uudistaminen

LaV

HE laiksi rangaistusten täytäntöönpanon hallinnosta annetun lain muuttamisesta (KRIMO)

Vankeinhoidon organisaation kehittämisen edellyttämien muutosten tekeminen

lakiin

LaV

HE laiksi Vankeinhoidon koulutuskeskuksesta (KRIMO)

Koulutuskeskuksen hallinnollisen aseman ja tehtävien täsmentäminen

(Huom! Lain nimi muuttuu, jos koulutuskeskuksen nimeä muutetaan)

LaV

OIKEUSMINISTERIÖN STRATEGISET HANKKEET JA NIIDEN TOIMEENPANO 2003 - 2007

- 1. PERUSTUSLAKI JA HALLINNON KEHITTÄMINEN**
- 2. LAINSÄÄDÄNNÖN LAATU JA SÄÄDÖSINFORMAATION PARANTAMINEN**
- 3. EU JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ**
- 4. KANSALAISTEN OIKEUSSUHTEET**
- 5. MAKSUHÄIRIÖT JA NIISTÄ SELVIITYMINEN**
- 6. OIKEUSTURVAN LAATU JA SAATAVUUS**
- 7. KRIMINAALIPOLITIikka**
- 8. HENKILÖSTÖN JA TYÖILMAPIIRIN KEHITTÄMINEN**
- 9. TIETOHALLINNON KEHITTÄMINEN**
- 10. ORGANISAATION, OHJAUksen JA RESURSSIEN HALLINNAN KEHITTÄMINEN**

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset
	1.1.-30.6.2003	2003	1.7.-31.12.2003	2004-2007	HUOM!

1. PERUSTUSLAKI JA HALLINNON KEHITTÄMINEN

<p>Sananvapaussäädännön uudistus. Uusi laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä, painovapaussäädännön (1/1919) kumoaminen. Hankekuvaus: OM 481:00/06/01/2000 (Vnhare). HE annettu 04/02.</p>	<p>Lakiehdotuksen käsittely EK:ssa. (LAVO/Eerola) Hallinnolliset muutokset (YLO) (mm. painokannetoimivalta OM:ltä valtakunnansyyttäjälle)</p>	<p>JORY 1/03</p>	<p>Laki voimaan 1.8. tai 1.9.2003</p>		<p>Vähäisiä tehtäväjärjestelyjä OM:ssä sekä valtakunnansyyttäjänvirastossa</p>
<p>Saamelaisten maa- ja elinkeino-oikeuksien selkeyttäminen. Tavoitteena saamelaisten maa- ja elinkeino-oikeuksien selkeyttäminen. Toimikunnan mietintö 12/01. HE-ehdotus ja lausuntokierros. Maa- ja elinkeino-oikeuksien selkeyttäminen käynnistetään joulukuussa 2002. Tilannekatsaus OMJORY 12/02. (YLO/Jalli, LAVO/Ekroos)</p>	<p>Maa- ja elinkeino-oikeuksien selkeyttäminen. HE :n jatkovalmistelu. (YLO/Jalli, LAVO/Ekroos)</p>	<p>Tilannekatsaus JORY 9/03</p>	<p>Maa- ja elinkeino-oikeuksien selkeyttäminen. HE :n jatkovalmistelu.</p>	<p>Maa- ja elinkeino-oikeuksien selkeyttäminen valmistuu vuonna 2004/2005.</p>	<p>Lisäbudjetti II/2002 190.000 € vuosien 2004 ja 2005 kehukseen vastaava lisäys</p>

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Kielilain ja siihen liittyvän lainsäädännön uudistus ja täytäntöönpano. Tavoitteena valmistella uusi Suomen kansalliskieliä koskeva kielilaki ja uusi laki julkisyhteisöjen kielitaitovaatimuksista. Hankekuvaus: OM 469:00/06/06/1999 (VNhare). HE annettu 06/02.</p>	<p>Lakiehdotuksen käsittely EK:ssa ennen v. 2003 EK-vaaleja (LAVO/Palmgren, Tallroth)</p> <p>OM:n sisäiset säädökset YLO (Jalli/Mutttilainen)</p>	JORY 1/03	<p>Uusi kielilaki voimaan 01/04. Toimeenpano LAVO/YLO alkaen v. 2003. Eri hallinnonalojen lainsäädännön tarkistaminen ja alemmanasteisen lainsäädännön valmistelu. Tiedotuksen, koulutuksen, seurannan ja suunnittelun järjestäminen. Muiden kuin lainsäädäntötoimenpiteiden kartoittaminen, suunnittelu ja toteuttamisen käynnistäminen.</p>	<p>Kielilain seurannan ja täytäntöön-panon käynnistä-minen ja toteuttaminen. Muiden kuin lainsäädäntö-toimenpiteiden toteuttaminen. (YLO / Jalli, kielilain seurannasta vastaavat virkamiehet)</p>	<p>Kielilain täytäntöönpano ja soveltamisen seuranta (kolmen henkilötyövuoden panos) v. 2004 alkaen. Otetaan huomioon vuoden 2004 kehyksessä.</p>
<p>Demokratian toimivuus ja kansalaisten osallistuminen <i>- Vaalijärjestelmän suhteellisuuden kehittäminen.</i> Hankekuvaus: OM 77:00/06/06/2000 (VNhare). Vaalitoimikunnan mietintö 06/01 ja siitä saadut lausunnot. Päätökset jatkotoimista lausuntopalautteen perusteella. (LAVO/Aarnio/YLO/Törneblom /Jääskeläinen).</p>	<p>Kysymys vaalijärjestelmän suhteellisuudesta esille eduskuntavaalien jälkeen, jolloin päätetään asian jatkovalmisteluista.</p>			<p>HE laiksi vaalilain muuttamisesta Vaalijärjes-telmän suhteellisuuden parantaminen (LAVO / Aarnio)</p>	

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
-Äänestysaktiivisuuden edistäminen.	Arvioidaan vuoden 2003 eduskuntavaalien vaaliosallistumista ja tehdään päätökset kehittämistoimista (LAVO/YLO).				
<i>-Vaalitietojärjestelmän (VAT) kehittäminen;</i> Vaalitietojärjestelmän tekninen perusta tulee eräiltä osin lähivuosina uudistettavaksi (YLO/Ojanen, Törneblom/Jääskeläinen) Vaalitietojärjestelmien eräiden teknisten osien uudistus v. 2002 aikana vuoden 2003 eduskuntavaaleja varten on suoritettu. (YLO/Ojanen, Törneblom, Kujanen, Jääskeläinen, Karhuketo)	Vaalitietojärjestelmän kokonaisuudistuksen suunnittelu alkaa. (YLO / Törneblom Jääskeläinen)	Tilanne- katsaus JORY 5/03		Kokonais- uudistuksen suunnittelu ja toteuttaminen 2003-2006.	Vaalitietojärjestelmän uudistamisen suunnitteluun varattu vuosittain 800 000 euroa vuosien 2003-2005 aikana.
<i>-Muiden osallistumismuotojen kehittäminen</i> *valtiollinen taso: selvitys kansanäänestyksestä Euroopan eri valtioissa (11/02) *muu osallistuminen: selvitys kansalaisten osallistumismahdollisuuksista OM:n toiminnassa (11/02)	Jatketaan valtiollisten ja muiden osallistumisjärjestelmien kehittämisen selvitystä. (LAVO/Majuri)	JORY 9/03			

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Hallintomenettelylainsäädännön uudistaminen ja täytäntöönpano. Hankkeen tarkoituksena on uudistaa hallintoasian käsittelyä sekä asiakirjojen lähettämistä ja tiedoksiantoa koskevat yleiset säännökset ja koota ne yhtenäiseen hallintolakiin. Uudessa hallintolaissa säädettäisiin hyvän hallinnon perusteista ja hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä. HE annettu 05/02. Hanketiedot: OM 135:00/06/01/1998 (VNhare).</p>	<p>EK-käsittely (LAVO/Niemivuo, Keravuori) HE hallintolain edellyttämistä välttämättömistä muutoksista OM:n hallinnonalalla</p>	<p>JORY 1/03</p>	<p>Hallintolain voimaantulon valmistelu. Tiedotus, koulutus. Eri hallinnonalojen lainsäädännön yhteensovittaminen uuden hallintolain kanssa (välttämättömät muutokset voimaan 1/04). LAVO/Niemivuo, Siitari-Vanne, Keravuori</p>	<p>Hallintolaki voimaan 01/04. Muiden ministeriöiden lainvalmistelun ohjaus ja koordinointi. Seuranta.</p>	
<p>2. LAINSÄÄDÄNNÖN LAATU JA SÄÄDÖSINFORMAATION PARANTAMINEN</p>					
<p>Lainvalmistelun ja sen johtamisen kehittäminen. VN:n lainvalmistelun kehittämisohjelma II:n täytäntöönpano. (OM/LAVOn julkaisu 6/2000.) HELO:n ja EU-oppaiden uudistamistyö. (LAVO/Tyynilä, Palmgren, Jääskeläinen)Tilannekatsaus OMJORY 12/02.</p>			<p>Uudistettujen oppaiden viimeistely ja julkaiseminen 2003. (LAVO/Tyynilä, Palmgren, Jääskeläinen)</p> <p>Vaikutusarviointien kehittäminen yhteistyössä erityisesti KTM:n ja VM:n kanssa (LAVO/Nurmi, Tyynilä)</p>	<p>Jatketaan oppaiden uudistamista (mm. Lainvalmistelijan opas)</p>	

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
-VN:n säädöspolitiikan tukeminen keskushallinnon uudistamiseen liittyen. Tavoitteena säädösvalmistelun laadun ja johtamisen kehittäminen.	Selvitetään mahdollisuuksia säädösvalmistelun kehittämistä koskeviin organisatorisiin järjestelyihin tavoitteena tukea VN:n säädös-valmistelun johdonmukaisuutta ja hyvää laatua. Ehdotus hallitus-ohjelmaan. (LAVO/Nurmi, Tyynilä)				VN:n säädösvalmistelurakenteiden vahvistaminen ja resurssien lisääminen. Kehysvalmistelu 04.
Kansainvälinen lainvalmistelun kehittämisen yhteistyö. -OECD:n maatutkimus Suomen sääntelyn tilasta (OM:n osion käsittely OECD:ssä 28.-29.10.2002).	OECD:n maatutkimus Suomen sääntelyn tilasta (kokonaisselvityksen käsittely OECD:ssä 27.-28.03.2003).	Tilannekatsaus JORY 4/03.			
-Osallistuminen EU:n lainsäädännön kehittämishankkeeseen (komission toimintaohjelma ja Mandelkernryhmän ehdotukset) Tilannekatsaus OMJORY 10/02	Osallistuminen EU:n lainsäädännön kehittämishankkeeseen.		Osallistuminen EU:n lainsäädännön kehittämishankkeeseen.		

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Säädöstietopankki Finlexin kehittäminen -Säädöskäynnösten saatavuuden parantamista koskevat kysymykset. (YLO/Jalli,Hietanen, LAVO/Palmgren). Säädöskäynnösten priorisointi ja kielenkääntäjän toimenkuva (OSPA 12/02, YLO/Jalli,Hietanen) -Säädöstietopankin täydentäminen ja jatkokehitys. (YLO/Jalli,Hietanen)</p>	<p>Jatketaan Finlex-säädöstietopankin täydentämistä. Muistio Finlexin jatkokehittämisestä (YLO/Hietanen). Säädöskäynnökset vuonna 2002 sovitun työnjaon pohjalta (YLO/Jalli, Hietanen)</p>	<p>OSPA 9/03 (Hietanen)</p>			<p>Otettava huomioon säädöskäynnösten resurssit 2003 ja jatkovuosina (kehykset)</p>
<p>3. EU JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ</p>					
<p>Kv. oikeudenhoito ja rajat ylittävät oikeudenkäynnit. Luodaan kansalliset edellytykset vastavuoroisen tunnustamisen ja siviilioikeudellisen yhteistyön kehittämiseksi sekä osallistutaan aktiivisesti uusien instrumenttien valmisteluun (Euroopan oikeusalue). Siviiliasian verkosto käynnistyy 12/02. Tilannekatsaus OMJORY 12/02 (KY/Joutsen/Taimisto)</p>	<p>Varmistetaan kaikkien toimivaltaisten oikeusviranomaisten operatiiviset mahdollisuudet siirtyä uusien instrumenttien myötä suoriin yhteyksiin ja turvataan uusien kansainvälisten instrumenttien voimaantulon hallinta (tuomari- ja muu koulutus, verkostoyhteistyö, ohjeistus, kotisivujen päivitys, videokokousmenettelyt). Jatketaan rikosasiain yhteistyöryhmän toimikautta (KY/Taimisto)</p> <p>Jatketaan virolaisten vankien siirtämistä koskevaa valmistelua (KRIMO/Vesterbacka)</p>	<p>JORY 5/03</p> <p>JORY 5/03</p>	<p>Jatketaan verkostojen ym. tiivistämistä (KY)</p> <p>Siviili- ja rikosoikeudellisten instrumenttien operatiivinen voimaansaattaminen jatkuu</p>	<p>Jatketaan verkostojen ym. tiivistämistä (KY)</p> <p>Siviili- ja rikosoikeudellisten instrumenttien operatiivinen voimaansaattaminen jatkuu</p>	<p>Vastavuoroisen tunnustamisen käyttöönotto ja siviilioikeudellinen verkosto tulevat lisäävät keskusviranomaisen tehtäviä sekä valmistelijoiden ja sihteereiden työmäärää.</p>

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Euroopan unionin laajentuminen. OM:n EU-laajentumisstrategia hyväksytty JORY 01/01. Laajentumiskysymyksiä varten asetettu OM:n laajentumistyöryhmä 1.6.2001-31.12.2002. Laaj.työryhmän jatkosta päättäminen ja laaj.tilanteen yhteenveto (OSPA 11/02 ja <i>OMJORY 11/2002</i>).(KY/<i>Keränen/osastot</i>)</p>	<p>Strategia päivitetään 06/2003 (KY) Jatketaan strategian käytännön toteutusta.</p>	<p>Tilannekatsaus JORY 6/2003.</p>	<p>Jatketaan strategian käytännön toteutusta. (KY).</p>	<p>Jatketaan strategian käytännön toteutusta. (KY).</p>	<p>Varmistettava lähialuehankkeiden rahoitus vuodesta 2004, jolloin UM –rahoitus mahdollisesti poistuu Baltian osalta.</p>
<p>Venäjä-yhteistyö Toteutus OM:n Venäjä-strategian pohjalta (hyväksytty <i>OMJORY 05/01</i>). Tilannekatsaus <i>OMJORY 12/02</i>. Sovitaan vuosittaisesta yhteistyöohjelmasta joulukuussa ja toteutetaan ohjelma KY/ Joutsen / Norros / Venäläinen)</p>	<p>Yhteistyöohjelman toteutus (KY/Venäläinen). Koordinoidaan toimet EU:n ja muiden jäsenvaltioiden kanssa (KY/Joutsen/ Norros) Pietarin yhteyssyyttäjän valinta ja valmennus 2003 (VKSV/OM) Valmistellaan korkean tason Venäjä/EU-seminaari (KY/Venäläinen) EN/Venäjän vankeinhoidon kehittämisryhmä, KRIMO/Vesterbacka</p>	<p>Venäjä-yhteistyön tilannekatsaus JORY 6 ja 12/03</p>	<p>Strategian ja yhteistyöohjelman toteutus (KY / Venäläinen). Vuotuisen yhteistyöohjelman valmistelu.</p>	<p>Strategian ja yhteistyöohjelman toteutus (KY / Venäläinen)</p>	

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Osallistuminen EU:n kehittämiseen Näkökulmat, teemat ja käsittelytapa valmistellaan erikseen syksyllä 02. Kehitetyn EU-toimintapolitiikan käsittely OSPassa 12/02 (kp, Nurmi, Joutsen, Jääskeläinen)</p>	<p>EU-toimintapolitiikka EU-ministerivaliokuntaan 01/03.</p>	<p>Käsittely JORY 1/03 ja 6/03</p>	<p>EU-toim.politiikan päivitys uuden pj. kauden alussa</p>	<p>EU-toim.politiikan päivitys uuden pj. kauden alussa</p>	<p>Syksyn 2002 aikana selvitetään mahdollisuudet saada EU:n neuvoston sihteeristön palvelukseen oikeusalan asiantuntija OM:n toimialan kysymyksiä, mm. laajentumiskysymyksiä hoitamaan.</p>
<p>4. KANSALAISTEN OIKEUSSUHTEET</p>					
<p>Osakeyhtiölainsäädännön kokonaisuudistus. Tavoitteena on joustava ja kilpailukykyinen osakeyhtiölainsäädäntö, jonka avulla yritykset voivat järjestää toimintansa mahdollisimman tehokkaalla tavalla ja joka tarjoaa riittävän suojan vähemmistöosakkaille ja velkojille. Uudistuksessa on otettava huomioon pienten ja kasvavien yhtiöiden lisääntyvä merkitys. OM:n säädöshankkeet 014:00/2001 (VNhare).</p>	<p>Tilannekatsaus (LAVO)</p>	<p>JORY 1/03</p>	<p>Työryhmän ehdotukset v. 2003. LAVO</p>	<p>HE v. 2004-2005</p>	

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
Työryhmätyö (16.2.2001-31.3.2003), seurantaryhmä asetettu 05/01. (LAVO/Airaksinen, Jauhiainen)					
Vahingonkorvauslain uudistaminen. Tavoitteena henkilövahinkojen ja elatuksen menetyksen korvaamista koskevien vahingonkorvauslain säännösten selkeyttäminen. Hanketiedot: OM:n säädöshankkeet 238:00/06/2000 (VNHare). Henkilövahinkotoimikunnan mietintö KM 2001:11, 09/01. Arviomuistio puhtaasta varallisuusvahingosta 11/02	-HE (henkilövahingot) v. 2003. -Aloitetaan joko puhdasta varallisuusvahinkoa tai rikosvahinkolakia koskeva hanke (työskentelymuoto avoin).	Tilannekatsaus JORY 2/03 (LAVO/Leinonen).		Henkilövahinkoja koskeva laki voimaan v:n. 2005 aikana	Rikosvahinkojen korvausmääriin huomattavia kustannuspaineita lähivuosina (1-2 milj. euroa – ilman lainsäädäntöuudistuksiakin)
Perintökaaren uudistaminen. Perintökaaren liittyvien käytännön ongelmien tarkastelun lisäksi arvioidaan yhteiskunnan muutoksia sen selvittämiseksi, toteuttavatko nykymuotoiset säännökset niitä tavoitteita, joita perimykselle aiemmin on asetettu, ja pyritään etsimään vastausta siihen, mitä tavoitteita perimykselle olisi asetettava.	Asiantuntijaryhmän arvio muutostarpeista ja -vaihtoehdoista. Seminaari v. 2003, minkä jälkeen päätökset jatkotoimista ja mahdollisista erityisselvityksistä. (LAVO/Helin)	JORY 5/03			

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset
	1.1.-30.6.2003	2003	1.7.-31.12.2003	2004-2007	HUOM!

5. MAKSUHÄIRIÖT JA NIISTÄ SELVIITYMINEN

<p>Ulosoton kehittämisohjelma. Hallituksen iltakoulussa 12/1999 hyväksytyn ohjelman toimeenpano ja ulosottolain uudistaminen. Tavoitteena ulosottomenettelyn ja -organisaation tehostaminen sekä ulosoton pitkäkestoisuuden haittojen vähentäminen. Hankekuvaus: OM 560:00/06/01/1998 (VNhare), ulosoton kehittämisohjelma 16.11.1999.</p>	<p>II-vaiheen uudistuksen koulutuksen toteutus. Painopiste tietojärjestelmä-koulutuksessa. Uljas-järjestelmän käyttöönoton valmistelu (OHO/Heikkinen) Tietojärjestelmän täydentäminen: internet, asiointi ja raportointi. (OHO) Kokonaisuudistuksen III-vaihe (ulosmittaus ja realisointi), ehdotus HE:ksi alkuvuonna 03</p>	<p>Tilannekatsaus JORY 5/03</p>	<p>HE (III-vaihe) syksyllä 03. (LAVO/Linna) III-vaiheen koulutuksen suunnittelu. (OHO/Hirvonen) Ulosoton uuden rekrytointi- ja koulutusjärjestelmän suunnittelu ja resurssivaikutusten arviointi. (OHO)</p>	<p>Kokonaisuudistuksen IV vaihe (veronulosotto ym): ehdotus keväällä 04.</p>	
<p>Konkurssilainsäädännön kokonaisuudistus. Tavoitteena uusi konkurssilaki, joka täyttää nykyajan talous- ja yhteiskuntaelämän tarpeet. Konkurssilaki-työryhmän mietintö 21.1.2002. Hankekuvaus: OM:n säädöshankkeet 206:00/06/01/1998 (VNhare). Julkisselvityksen käyttöönotto konkurssissa -työryhmä 11.6.-15.11.2002 (pj. Lyytikäinen).</p>	<p>HE konkurssilaksi v. 2003</p>	<p>Tilannekatsaus JORY 1/03 (LAVO /Lehtimäki)</p>		<p>Voimaan vuoden 2004 aikana.</p>	<p>Resurssivaikutukset huomioon 2004 kehysvalmistelussa, tietotekniset edellytykset arvioidaan tietohallinnon ja osastojen yhteistyönä.</p>

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset
	1.1.-30.6.2003	2003	1.7.-31.12.2003	2004-2007	HUOM!

6. OIKEUSTURVAN LAATU JA SAATAVUUS

<p>Tuomioistuinlaitoksen kehittämishjelma. -<i>Tuomioistuinlaitoksen kehittämiskomitea. Asetettu 20.6.2001-31.8.2003. Hankekuvaus: OM 23:00/2001 (Vnhare). Tietoisku komitean työstä OMJORY 11/02 (OHO/Kiesiläinen)</i></p>	<p>Välimietintö 1/03</p>	<p>JORY 1/03</p>	<p>Mietintö 31.8.2003. Lausuntokierros syksy 03</p>		
<p>Oikeudenkäyntimenettelyn uudistaminen erityisesti kustannusten alentamiseksi ja sujuvuuden parantamiseksi. - <i>Rikosasioiden oikeudenkäyntimenettelyn korjaustoimet tavoitteena uudistetun (1997) rikosasioiden oik.käyntimenettelyn epäkohtien selvittäminen ja tarvittavat korjaustoimet. Rikosprosessin tarkistamistyöryhmä 22.5.2001-31.5.2003. Hankekuvaus: OM 020:20/2001 (Vnhare) Työryhmän osamietintö 01/02.</i></p>	<p>Rikosprosessin tarkistamistyöryhmän loppumietintö 31.5.2003.</p>	<p>JORY 5/03</p>		<p>HE 2004 (LAVO/Väli-maa), koulutus ja toimeenpano OHO/Hirvonen</p>	

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>- <i>Muutoksenhakujärjestelmän kehittäminen, toimikunta</i> Muutoksenhakujärjestelmän kehittämistarpeiden selvittäminen, mm. kansainväliset kokemukset huomioon ottaen. Toimikunta 18.1.2001-31.10.2002 (Heinonen). Osamietintö (KM 2001:10) ja HE 91/2002 valitusta hovioikeuteen ja valitusasian käsittelyä hovioikeudessa koskevien oikeudenkäymiskaaren säännösten muuttamisesta annettu 28.6.2002. (LAVO/Liukkonen) Heinosen toimikunnan ylimääräisiä muutoksenhakukeinoja koskeva loppumietintö 10/02</p>	<p>Muutoksenhakujärjestelmän kehittämisen kok.arvio tuomioistuinten kehittämiskomiteassa Koulutus OHO/Hirvonen.</p>		<p>Heinosen toimikunnan loppumietintöön perustuva HE vuonna 2003. (LAVO/Liukkonen)</p>		
<p>- <i>Hovioikeuksien työmenetelmien kehittämishanke.</i> Hovioikeuksien sisäiset työmenetelmät ja seurantaryhmät asetettu 09/01, muut toimenpiteet esitetty muistiossa 24.9.2001. Tilannekatsaus OMJORY 11/02. (OHO/Kiesiläinen/Hynninen)</p>	<p>Kehittämistyötä hovioikeuksissa jatketaan ottaen huomioon oikeudenkäyntimenettelyn muutokset. (OHO/Kiesiläinen)</p>	JORY 2/03			

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>- <i>Oikeudenkäynnin julkisuus.</i> Oikeudenkäynnin julkisuus – toimikunnan mietintö (KM 2002:1) 7.2.2002. Hankekuvaus: OM 287:00/06/06/2000(VNhare).</p> <p>Lausuntoyhteenveto 11/02 HE:n valmistelu (LAVO/Välimaa, Manner, Siitari-Vanne) Tilannekatsaus OMJORY 12/02</p>	<p>Hallintolainkäytön osalta säännösehdotuksia valmistellaan työryhmässä, jonka ehdotuksen valmistumisen (30.4.2003) jälkeen päätetään uudistuksen lainsäädäntöteknisestä toteuttamisesta.</p>	JORY 5/03		HE v. 2004 / LAVO Koulutus ja toimeenpano / OHO	
<p>Tuomioistuinverkoston kehittäminen.</p> <p>- <i>Käräjäoikeusverkoston kehittäminen.</i> Käräjäoikeusverkoston kehittäminen toimintakyvyn sekä toimintaedellytysten parantamiseksi. Kehittämislinjaukset käsitelty HALKE 12/2000. Hankekuvaus: muistio 15.12.00. Lähivuosien järjestelyjä koskeva suunnitelma muistiossa 3.10.2001</p> <p>Tuomiopiirijärjestelyjä koskeva tarkistettu suunnitelma (vauhditus) ja tilannekatsaus OMJORY 11/02. (OHO/Kiesiläinen, Liljeroos).</p>	<p>Tuomiopiirijärjestelyjä jatketaan. Neuvottelut järjestöjen kanssa. (OHO/Kiesiläinen, Liljeroos)</p>	JORY 6/03	Tuomiopiirijärjestelyjä jatketaan.		

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset HUOM!
	1.1.-30.6.2003	2003	1.7.-31.12.2003	2004-2007	
- <i>Hovioikeuksien piirirajat</i> Työryhmä 11.6.-30.11.2002 (pj. Rissanen). Tilannekatsaus OMJORY 12/02			Säädösmuutokset syksy 2003.	Piirirajamuutosten toteuttaminen 2004.	
- <i>Tuomioistuinten teknisen toimintaympäristön kehittäminen.</i> Toimenpiteet kuvan ja äänen tallennuksen sekä turvajärjestelyjen osalta. (Tuomioistuinten teknisen toimintaympäristön kehittämisen arviomuistio OMJORY 12/01) <i>Tilannekatsaus JORY 11/02(OHO/Sorvali)</i>		JORY 5/03			Kehysvalmistelu 04
Tuomareiden koulutusjärjestelmän ja rekrytoinnin uudistus. Toimikunnan ehdotukset 01.2001. Tavoitteena luoda kokonaisvaltainen järjestelmä, jonka avulla lakimiehiä koulutetaan tuomareiksi ennen nimittämistä sekä uran aikana. Toimenpiteet kuvattu muistiossa 5.10.2001. Tuomareiden pätevyysjärjestelmän jatkovalmistelutyöryhmä 1.3.-31.10.2002. Hankekuvaus: OM 8:00/2002 (Vnhare). Tuomareiden pätevyysjärjestelmän jatkovalmistelun ehdotukset OMJORY 11/02. (OHO/Kiesiläinen, Hirvonen)	HE tuomareiden pätevyysjärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi keväät-2003. (OHO/Hynninen) Koulutusjärjestelmän toimeenpanon valmistelu. (OHO/Hirvonen)		Koulutusjärjestelmän toimeenpanon valmistelu. (OHO/Hirvonen)	Koulutusjärjestelmän käynnistys (mm. koulutuslautakunnan asettaminen) syksy 2004.	v. 2003 160 000 € (2 htv + suunn.) Kok.menot lautakunta mukaan lukien v. 2004 500 000 € jatkovuosina 1 000 000 € Otettava huomioon vuoden 2004 kehysvalmistelussa

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Uuden henkilöstön rekrytointi ja koulutus, oikeuslaitos. Amm. korkeakouluväylän luominen OM:n hallinnonalalle (oikeuslaitos) soveltuvin osin yhteistyössä muun valtionhallinnon kanssa. Tavoitteena turvata ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus OM:n hallinnonalalle ja jatkokoulutus olemassa olevalle henkilöstölle. Hankekuvaus: muistio 18.9.2000 Tilannekatsaus OSPA 09/02. (OHO/Kiesiläinen/Hirvonen)</p>	<p>Yhteistyökumppaneiden (1-3) valinta, koulutustyöryhmän (OM, ao. AKK:t, OPH) asettaminen, näyttötutkintojen (ammatti-/erityisammattitutkinnot) ja erikoistumisopintojen tarpeen selvittäminen. (OHO/Hirvonen)</p>	<p>JORY 3/03</p>	<p>Suunnittelun jatkaminen, tiedotuksen, opiskelijavalintojen valmistelu, esimarkkinointi, selvitetään kouluttajien rekrytointi- ja valmennustarpeet ja oppimateriaalin saatavuus. (OHO/Hirvonen)</p>	<p>Pilotti käynnistyy syksyllä 2004, samoin harjoitteluorganisaatioiden ja ohjaajien valinta ja valmennus sekä pilotin arviointi. (OHO/Hirvonen)</p>	<p>Otettava huomioon vuoden 2004 kehysvalmistelussa.</p>
<p>Julkisen oikeusavun uudistus. Laki voimaan 1.6.2002. Oikeusapu-uudistuksen seuranta ja lain tavoitteiden toteutumista selvittävän Optulan seurantatutkimuksen käynnistäminen. Tilannekatsaus OMJORY 12/02. (OHO/Muilu/Hirvonen)</p>	<p>Oikeusavun seurantatutkimuksen täsmentämisen ja toteuttamisen tukeminen sekä ministeriön oikeusavun seurantajärjestelmän kehittäminen. (OHO/Muilu)</p> <p>Uudistuksen täydentävä koulutus oikeusaputoimistoille. (OHO/Hirvonen)</p>			<p>Mahdolliset korjaavat toimenpiteet. Seurantatutkimus valmistuu kesällä 2005.</p>	<p>Seurantatutkimus: v. 2003 50 000 € v. 2004 54 000 € v. 2005 26 000 €</p> <p>Oikeusaputoimistojen resurssitarpeet otettava huomioon 2004 kehysvalmistelussa.</p>

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset
	1.1.-30.6.2003	2003	1.7.-31.12.2003	2004-2007	HUOM!

7. KRIMINAALIPOLITIIKKA					
<p>Oikeusministeriön kriminaalipoliittisen ohjelman laadinta. OM:n strategiatyön pohjalta laaditaan lähivuosien kriminaalipoliittinen toimintaohjelma.</p>	<p>Ohjelman luonteen täsmentäminen. (KPO/Littunen/Pajuoja)</p>	<p>Tilanne- katsaus JORY 4/03</p>	<p>Toimenpideohjelma valmis 09/03 (KPO/Littunen/Paju- oja)</p>		
<p>Kansallisen rikoksantorjuntaohjelman toimeenpano. VN:n periaatepäätös 4.3.1999 kansalliseksi rikoksantorjuntaohjelmaksi. Tavoitteena yhteinen toimintapolitiikka rikollisuuden vähentämiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi. OM/RTN koordinoivat hanketta. Hankekuvaus: turvallisuustalkoot, OM:n julkaisu 2/1999 (KPO/Kinnunen/Takala) Rikollisuusvaikutustyöryhmän raportti lausunnolla mp. 11.10. lausuntoyhteenveto ja jatkotoimenpiteet JORY 11/12. (KPO/Kinnunen, LAVO/Törnqvist) Seurantaraportti VN:lle 12/02 ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu JORY 11/02, (KPO/ Kinnunen/Hyvärinen/ Takala)</p>	<p>Suunnitelma toiminnan jatkosta (RTN, KPO / Takala)</p>	<p>JORY 1/03</p>			

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Uusintarikollisuuden torjuminen - Nuorten tekemien rikosten integroitu ja nopeutettu käsittely. Välitön puuttuminen, nopea prosessi, tukitoimet ym Kokeilun loppuraportti 12/01). Jatkotoimet: asetettu nuorten tekemien rikosten nopeutetun käsittelyn kehittämishanke –työryhmä 11.3.-31.12.2002. Hankekuvaus OM 10:00/1001 (VNHare) Tilannekatsaus 11/02 OMJORY (KPO/Mohell/Mahkonen)</p>	<p>Seminaari 01/03. Nopeutetun prosessin jatkon ja laajenemisen varmistaminen ja seuranta. (KPO/ Littunen, Mohell)</p>	JORY 8/03		Integroitu, nopeutettu, käsittely toimii koko maan kattavasti.	
<p>- Nuoria rikosentekijöitä koskevan seuraamusjärjestelmän uudistaminen. Toimikunta 10.10.2001-31.12.2002. Hankekuvaus: OM 31:00/2001 (VNHare).Toimikunnan mietintö 31.12.2002. Toimikuntavaihe LAVOn (Törnqvist) vastuulla. Tilannekatsaus 12/02 OMJORY kehysvaikutuksista vuodelle 2004</p>	Mietintö lausunnolle keväällä 2003.			HE 2004 (LAVO/ KRIMO)	Otettava huomioon kehysvalmistelussa.
<p>- Rikosasioiden toimintoketjuhanke. Hankkeen tavoitteena on nopeuttaa ja tehostaa rikosasioiden käsittelyä poliisin esitutkinnasta rangaistuksen täytäntöönpanoon sekä tehostaa eri viranomaisten välistä yhteistyötä. OM:n ja SM:n yhteinen työryhmä asetettu 2.8.2001. Hankekuvaus: OM 025:00/2001 (VNHare).</p>	Työryhmän työn vauhdittaminen. (KPO/ Littunen)	Tilannekatsaus JORY 3/03			

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
- <i>Rikosten seuraamusjärjestelmän ja yhteiskunnan tukitoimien yhteensovittaminen.</i> Yhteistyössä rikoksettomaan elämään -projektin käynnistäminen. Seutuhankkeiden käynnistäminen, 1. hanke 10/02 alkaen. Ehdonalaisesti vapautuneiden valvonnan sisällön kehittäminen. Tilannekatsaus OMJORY 11/02 (KPO/Kuivajärvi).	2. ja 3. seutuhankkeen käynnistäminen Projektin kytkeminen muihin syrjäytymistä jne. koskeviin ohjelma-kokonaisuuksiin. (KPO/Kuivajärvi).	Tilanne- katsaus JORY 9/03	Jos rahoitus järjestyy, 4-6. hankkeen käynnistäminen vuoden loppuun mennessä.	Hankkeiden tulosten arviointi ja jatkotoimet	Kriminaalihuolto-laitoksen menolisäys vuositason (2004-) 500 000 €
Rikoslain kokonaisuudistuksen loppuun saattaminen	Annetaan vuonna 2003 jäljellä olevat RL:n erityisen osan esitykset (aserikokset ja alkoholirikokset) sekä ryhdytään valmistelemaan rikoslain systematisointia johdonmukaisiksi kokonaisuuksiksi (LAVO/Törnqvist)			Rikoslain yhtenäistämistä koskeva HE 2004.	

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Täytäntöönpanojärjestelmän kehittäminen. Säädöspohjan, organisaatio-rakenteen ja toimintaedellytysten parantaminen toimintaympäristön muutokset huomioon ottaen toiminnan tuloksellisuuden parantamiseksi.</p> <p>- Vankeutta ja tutkintavankeutta koskevien säädösten uudistaminen. Hankekuvaus: OM 494:00/06/06/1999 (Vnhare). Vankeusrangaistuskomitean ehdotusten jatkovalmistelu työryhmässä 28.3.2002-31.1.2003. (KPO/Mohell, Pajuoja)</p>	<p>HE eduskunnalle keväällä Asetusluonnokset 04/03 Asetusten viimeistely ja koulutuksen suunnittelu</p>	<p>JORY 1/03?</p>			<p>Resurssitarpeet arvioidaan kehysvalmistelun yhteydessä</p>
<p>-Rakenneselvitys. Selvitys laitosten ja niiden rakenteen pitkän aikavälin kehittämisen lähtökohdista ja tavoitteista. Loppuraportti (Westerlund) 28.8.01. Asetettu hanke (johtoryhmä ja kaksi työryhmää) vankeinhoidon rakenteiden ja toimintatapojen uudistamiseksi 5.4.-15.12.2002 (ensimmäinen vaihe). OMJORY 12/02. (KPO/Vesterbacka/Kuusama)</p>	<p>Tarkennettu toimenpide-ohjelma aikatauluineen yhteistyössä Risen kanssa</p>			<p>Toimenpiteiden toteuttaminen</p>	

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p><i>-VHL:n rakentamishjelma.</i> Tavoitteena vankeinhoitolaitoksen investointiohjelman toteutumisen seuranta ja tarkistaminen ottaen huomioon kiinteistöhallintaa koskevan puitesopimuksen mukainen investointitaso, uusi vankeuslainsäädäntö (HE) ja laitusrakenteen kehittämissuunnitelmat</p> <p>Turun vankilan ja Riihimäen vankilan perusparannuksen suunnittelun seuranta. (KPO/Vesterbacka/Laitinen/Mohell) Tilannekatsaus JORY 11/02</p>	<p>Rakentamishjelman arviointi sekä suurimpien hankkeiden etenemisen seuranta. Ohjelman tarkistaminen (KPO/Vesterbacka/Laitinen/Mohell)</p>	JORY 6/03			Kehystarkistukset vuosittain
<p><i>- Ammatillinen koulutus.</i> Perustutkinnon uudistaminen aloitettu syksyllä 2001. Ammattikorkeakoulututkinto alkoi 09/02 (KPO/Kuusama) Selvityksen käynnistäminen VHKK:n asemasta ja tehtävistä (KPO/Lkuusama/Kuivajärvi) Tilannekatsaus OMJORY 10/02</p>	<p>VHKK-selvitys valmis 5/03 Koulutuksen sisällön ja opetusmenetelmien kehittäminen yhdessä VHKK:n kanssa. (KPO/Kuivajärvi)</p>	Jory 5/03			

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>Huumausainepolitiikan tehostaminen. - VN:n huumausainepolitiikan tehostaminen. VN:n päätös 5.10.2000 huumausainepolitiikan tehostamiseksi. Toimenpideohjelma 2001-03 hallituksen iltakoulussa 27.2.2002. (VNkoord.ryhmä, OM:stä VN:n koordinaatioryhmä jatkaa STM:n vastuulla ainakin vuoden 2002 loppuun. (KPO/Littunen)</p>	<p>Yhteistyön jatkaminen sitä koskevien päätösten mukaisesti (KPO/Littunen)</p>				
<p>- OM:n toimintaohjelma huumausainepolitiikan tehostamiseksi. OM:n toimintapolitiikan / huumestrategian hyväksytty OMJORY 12/00. Hankekuvaus muistio 24.11.2000. Ohjelman päivitys JORY 10/02.</p> <p>Tarkennettu suunnitelma toimista 2003-04 OMJORY 10/02. Optulan tutkimuksen toteuttaminen ja muut toimenpiteet OM:n hallinnonalalla. (KPO/Littunen/Kinnunen, LAVO/Törnqvist)</p>	<p>Päihdevalvonnan ja -kuntoutuksen tehostaminen Ohjelmiin osallistuu 1000 vankia/v. Toimenpiteiden jatkuvuuden varmistaminen ja ohjelmien laadun kehittäminen (KPO/Littunen/Kinnunen)</p>	<p>JORY 9/03</p>	<p>Selvitys järjestäytyneestä toiminnasta rangaistuksen koventamisperusteenä. (LAVO/Törnqvist)</p>	<p>Ohjelmien vaikuttavuuden arviointi</p>	<p>v. 2003 tavoitteena entisen resurssitason säilyttäminen; v:sta 2004 toimintaan tarpeen suunnata lisää resursseja</p>

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset
	1.1.-30.6.2003	2003	1.7.-31.12.2003	2004-2007	HUOM!

8. HENKILÖSTÖN JA TYÖILMAPIIRIN KEHITTÄMINEN

<p>Palkkausjärjestelmän uudistaminen. Sopimuksen valmistelu syksyllä 2002.(YLO/Jalli/osastot). Tilannekatsaus OMJORY 12/02</p>	<p>Palkkausjärjestelmän käyttöönotto aloitetaan vaiheittain vuoden 2003 aikana (YLO / Jalli, Kuusela, osastot).</p>			<p>Sopimusvaikutukset huomioitava jatkuvuosiensa budjeteissa.</p>	<p>Määrä riippuu mm. VM:n myöntämästä rahoituksesta</p>
<p>Henkilöstöraportoinnin kehittäminen -Ministeriön ja hallinnonalan henkilöstö- ja talousjohtamista sekä -suunnittelua tukevat tiedot sekä henkilöstötilinpäätöksen kehittäminen (YLO/ Jalli, Kukkonen-Suvivuo, Johdon tuki) Etenemissuunnitelma OSPA 12/02</p>	<p>Tietosisällön määrittely 1/03 mennessä (raportointimenettely ja raportoinnin sisältö) Tavoitteena on, että ministeriön johtamisen ja taloussuunnittelun tukena tarvittavaa raportointitiedon hyödyntämistä voidaan lisätä (YLO/ Jalli, Kukkonen-Suvivuo, Johdon tuki)</p>				<p>Lisäresurssit tarpeen, jos kehittämistoimet toteutetaan (ks. erillinen muistio) Otetaan huomioon jatkuvuosiensa kehysvalmistelussa</p>
<p>Henkilöstöjohtaminen (YLO/Jalli/osastot) Toimenpiteet VN-periaatepäätöksen 30.8.2001 johdosta ja hallinnonalan yhteisen henkilöstöstrategian valmistelu</p>	<p>Henkilöstöstrategian hyväksyminen vuoden 2003 aikana ja henkilöstöpoliittisen ohjelman uudistaminen (YLO/ Jalli, Kuusela, Muttilainen, osastot)</p>				

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset
	1.1.-30.6.2003	2003	1.7.-31.12.2003	2004-2007	HUOM!
yhdessä keskeisten henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. (YLO/Jalli/osastot). Pohjan käsittely OSPA 11/02. OSPAn jälkeen YT-käsittely. Työryhmän asettaminen (YLO/Jalli, Muttilainen).					
9. TIETOHALLINNON KEHITTÄMINEN					
Tietohallinnon organisaatiouudistus Tietohallintoyksikkö perustettu 2002 ja oikeushallinnon tietotekniikkakeskus vuoden 2003 alusta. Tietohallinnon palvelusitoumukset (palvelutuotanto, kehittäminen). THY/Kujanen	Tukitoiminnan (mm. hallinnonalan käyttäjätuki) organisointi ja palveluja koskeva suunnitelma . Virastojen informointi.	Raportointi: organisaation käynnistys OSPA 1/03 ja tukitoiminnat ym. OSPA 4/03 THY / Kujanen	Tukitoiminnan organisoinnin ja palvelusuunnitelman toteutus		
Tietohallinnon tuotantorakenteen kehittäminen Verkkopalvelujen kilpailuttaminen ja toimittajasopimusten tarkentaminen 2002. THY/Kujanen	Tietohallinnon taloudellisuuden ja tehokkuuden ja palvelujen laadun parantaminen.	Raportointi (tietohallinnon kust.) OSPA 1/03, palv. laatu käytettävyys OSPA 9/03 THY /Kujanen	Tietohallinnon tal. ja tehokkuuden ja palvelujen laadun parantaminen. Tieto- ja puhelinliikenteen kilpailutus. THY/Kujanen		

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset
	1.1.-30.6.2003	2003	1.7.-31.12.2003	2004-2007	HUOM!
<p>Sähköisen asioinnin edellytysten kehittäminen Sähköisen asioinnin palvelustrategian (mm. viranomaisten välinen tietojenvaihto ja sähköinen asiointi rfikosketjussa), valmistelu 2002. THY/Kujanen</p>	Palvelustrategian hyväksyminen	OSPA 4/03 ja JORY 6/03, kehittämissuunnitelma OSPA 9/03	Sähköisten palvelujen kehittämissuunnitelma. Poliisin ja oikeuslaitoksen yhteyksien parantaminen (verkkojen väliset yhteydet ja käyttäjätunnistus)		
10. ORGANISAATION, OHJAUKSEN JA RESURSSIEN HALLINNAN KEHITTÄMINEN					
<p>Kustannusinformaation parantaminen. Tavoitteena johtamisen ja valmistelun tietopohjan, kustannustietoisuuden parantaminen sekä maksullisen palvelutoiminnan hinnoittelun tukeminen. Hankekuvaus: hankkeen asettamispäätös 14.10.1999. Dnro 3279/20/99 OM). HARE: OM 001:00/2002 Oikeusministeriön ja oikeuslaitoksen toiminto- ja työajan laskentajärjestelmän käyttöönottohanke. Kustannuslaskentahankkeen pilottivirastot jatkavat v. 2002. Valmistellaan työajan- ja toimintolaskennan käyttöönottoa. (YLO/Ojanen)</p>	Työajan laskentajärjestelmä valmis 1/03 Toimintolaskentajärjestelmä valmis 3/03	OSPA 03/03	Käytön laajentaminen syksyllä 03.	Toimivuuden arviointia ja käytön laajentamista koskevat jatkopäätökset.	Otettava huomioon jatkovuosien kehyksissä

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite 1.1.-30.6.2003	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite 1.7.-31.12.2003	Tavoite 2004-2007	Resurssivaikutukset HUOM!
<p>OM:n hallinnonalan maksustrategia Maksustrategia sisältää mm. maksullisen/maksuttoman toiminnan määrittelyn sekä maksullisen toiminnan hinnoittelun periaatteet ja kehittämislinjat. Perusmateriaali: maksullisen toiminnan nykytilan kuvaus, hinnoittelun periaatteet, toimintolaskennan tietojen hyväksikäyttö hinnoittelussa. Perusmateriaalin kokoaminen 2002.</p>	<p>Maksustrategian perustiedot valmiina. (YLO/Ojanen, Havala). Jatkovalmistelusta päättäminen.</p>	<p>OSPA 6/03</p>			
<p>Strategisen johtamisen tietopohjan kehittäminen. Johdon tietotuen ja -palvelun kehittäminen strategiatyön pohjalta. OSPA 11/02 (Mäkinen/Petäjä/osastot) Tietojen saatavuuden kehittäminen (tietojärjestelmät, tietovarastointi) (THY/Kujanen, osastot)</p>	<p>Hankkeiden raportointi ja jatkotyö. Mäkinen/Petäjä Kujanen</p>	<p>OSPA 2/03</p>			

Hanke/toimenpidekokonaisuus	Tavoite	Jory-/Ospa- käsittely 2003	Tavoite	Tavoite	Resurssivaikutukset
	1.1.-30.6.2003		1.7.-31.12.2003	2004-2007	HUOM!
OM:n organisaation kehittäminen. Jatkotoimenpiteet strategian hyväksymisen jälkeen.		OSPA 1/03. (Johto /osastot)			

20.12.2002

OIKEUSMINISTERIÖN KEHYSTAVOITTEET 2004-07/YHTEENVETO**1. Menokehitys**

Oikeusministeriön kehusehdotuksen **peruslaskelma** (ilman vaalimenoja) vuodelle 2004 on yhteensä 635 miljoonaa euroa, missä on lisäystä 17 milj. euroa (2,8 %) vuoden 2003 talousarvioesityksen tasoon. Peruslaskelman ja **kehittämissuunnitelmien** yhteenlaskettu taso vuodelle 2004 on 652 milj. euroa, mikä on 34 milj. euroa (5,5 %) yli vuoden 2003 talousarvioesityksen tason. Jatkovuosien vastaavat luvut ilmenevät liitteestä. **Tulojen** lisäykseksi arvioidaan 1,2 milj. euroa vuonna 2004.

Peruslaskelmassa vuodelle 2004 merkittävimmät menojen nousua aiheuttavat tekijät ovat:

- toimitilamenojen kasvu oikeuslaitoksessa 3,8 milj. euroa ja vankeinhoitolaitoksessa 1,5 milj. euroa
- tuomioistuimien ja syyttäjien toimintakyvyn säilyttämiseksi ja ruuhkautumisen estämiseksi tarvittava määräaikainen henkilöstö, 2,3 milj.euroa
- oikeusaputoimistojen alibudjetoinnin oikaisusta aiheutuva 3,8 milj.euron lisäys
- vankeinhoitolaitoksessa laitosturvallisuuden ja laitosten toimintakyvyn ylläpito vuoden 2002 määrärahasolla, 2 milj. euroa
- ministeriössä kielilain toimeenpano, saamelaiden maa-oikeuksia koskeva selvitys sekä painatus-,komitea- ja hallinnonalan tutkimus- ja koulutusmenojen korjaaminen normaalitoiminnan edellyttämälle tasolle, 0,9 milj. euroa.

Kehittämissuunnitelmista vuodelle 2004 merkittävimmät lisämenoja (17 milj.) aiheuttavat hankkeet ja toimenpidekokonaisuudet ovat:

- oikeuslaitoksen tietotekninen ja muu infrastruktuuri, 2,4 milj.euroa
- henkilöstön kehittäminen (muu kuin vhl), 1 milj. euroa
- rikoksen uhrien tukeminen, 1,9 milj. euroa
- rangaistusten täytäntöönpanojärjestelmän vaikuttavuuden parantaminen (vankeuslainsäädäntö, toimintaohjelmat, henkilöstön osaaminen, laitosolosuhteet), 5,9 milj.euroa
- syyttäjien toimintaedellytyksien parantaminen, 1 milj.euroa
- hallinnonalan johtamisedellytysten vahvistaminen (talous- ja henkilöstöhallinto, tietopalvelut ja viestintä, tutkimus), 1,6 milj. euroa.

2. Strategiset kehittämistavoitteet ja TTS-kauden kehittämissuunnitelmat

Oikeusministeriössä vuosina 2001 ja 2002 tehdyn strategiatyön tuloksena julkaistiin joulukuussa 2002 oikeusministeriön strategia-asiakirja ”Oikeuspolitiikan strategia ja kehitysnäkymiä vuosiksi 2003 – 2012.” Strategiassa on arvioitu nykytilaa ja sen ongelmia, toimintaympäristön muutostekijöitä sekä ilmaistu ministeriön visio, tavoitteet ja toimintalinjaukset keskeisillä oikeuspolitiikan alueilla sekä valtioneuvoston yhteisissä tehtäväkokonaisuuksissa.

Tässä kehusehdotuksessa esitetyt kehittämistoimenpiteet merkitsevät strategisten linjausten konkretisointia TTS-kaudella. Monilta osin TTS-kaudella 2004-2007 saadaan strategian keskeisiä linjauksia vasta alulle. Monet kehittämissuunnitelmista edellyttävät syvällisiä muutoksia hallinnonalan ja sen eri viranomaisten toimintatavoissa, tehtävissä ja työnjaossa, henkilöstön osaamisessa tai hallinnonalan rakenteissa. Tarvittavien muutosten aikaansaaminen vaatii määrätietoista kehittämistä varsin pitkällä aikavälillä. Muutosprosessien käynnistäminen ja tehokas läpivienti ei ole hallinnonalan nykyisessä määrärahatilanteessa mahdollista kokonaan ilman lisäresursseja.

Kehittämissuunnitelmissa esitetyt lisäresurssit edustavat suunnittelukaudella 2 - 5 % hallinnonalan määrärahoista. Suuri osa lisäyksistä aiheutuu hallinnonalan henkilöstön osaamisen kehittamisestä ja monipuolistamisesta, viranomaisverkoston ja –organisaation kehittamisestä sekä tietoteknisen ja muun teknisen infrastruktuurin samoin kuin eri tasoilla tapahtuvan johtamisen tietopohjan parantamisesta. Hankkeista pääosa tähtää hallinnonalan ja sen eri viranomaisten toiminnan tehostamiseen, mutta merkittäviin menosäästöihin tai tehokkuuden ja palvelujen parantamiseen voitaneen päästä vasta suunnittelukauden loppupuolella. Suunnitelmassa lähdetään siitä, että tuomareiden pätevyitysmiskoulutuksen uudistuksesta ja vankeinhoidon vaikuttavuuden parantamisesta aiheutuvista lisämenoista osa katetaan henkilöstöresursseja uudelleen kohdentamalla.

Henkilöstön vaihtuvuuden odotetaan suunnittelukaudella selvästi kasvavan ennen muuta henkilöstön eläkkeelle siirtymisten johdosta. Tämä luo liikkumavaraa ja mahdollisuuksia siihen, että erityisesti suunnittelukauden loppupuolella ainakin osa kustannuksista voidaan kattaa toimintoja järjeistämällä ja henkilöstövoimavaroja uudelleen kohdentamalla. Keskeisiä suunnittelukaudella esille tulevia rakenteellisia kehittämiskysymyksiä, joihin on liitettävä myös selkeitä resurssien kohdentamiseen liittyviä tavoitteita ovat:

- tuomioistuimien tehtäväpiirin selkeyttäminen sekä tuomioistuinverkoston ja tuomioistuinten keskinäisen tehtäväjaon kehittäminen (vahvat ensimmäisen asteen tuomioistuimet)
- vankeinhoitolaitoksen rakenteiden kehittäminen (keskushallinnon keventäminen, suuremmat yksikkökoot, tukipalvelujen uudelleenjärjestely)
- syyttäjäverkoston kehittäminen (yhteistoiminta-alueet)
- ulosoton organisaation kehittäminen (suuremmat yksiköt/valtakunnallinen ulosotto) ja
- ministeriön hoitamien hallinnonalan tukipalvelujen uudelleenjärjestely.

Tässä suunnitelmassa ei ole vielä ollut juurikaan valmiuksia määrittellä konkreettisia, määrällisiä tavoitteita rakenteellisilla kehittämistoimilla saavutettaville resurssisäästöille ja voimavarojen kohdentamismahdollisuuksille suunnittelukauden loppupuolella. Oikeusministeriössä jatketaan kevään 2003 aikana tähän liittyvää selvitystyötä.

MENOKEHYS VUOSILLE 2004-2007 / PERUSLASKELMA (1000 €)

20.12.2002

	TAE-2003	Kehys-2004	<i>Muutos</i>	Kehys-2005	<i>Muutos</i>	Kehys-2006	<i>Muutos</i>	Kehys-2007	<i>Muutos</i>
25.01. OM JA SEN YHT. TOIM. VIRANOM.	82 014	83 294	1 280	83 294	1 280	83 104	1 090	83 104	1 090
25.01.19. Arvonlisäveromenot	41 000	41 000	0	41 000	0	41 000	0	41 000	0
25.01.21. OM:n toimintamenot	24 099	25 029	930	25 029	930	24 839	740	24 839	740
25.01.22. Eräiden virastojen toimintamenot	6 855	7 005	150	7 005	150	7 005	150	7 005	150
25.01.29. Erytymenot	1 460	1 510	50	1 510	50	1 510	50	1 510	50
25.01.51. Eräät valtion maks. korv. ja avustukset	8 600	8 750	150	8 750	150	8 750	150	8 750	150
25.10. TUOMIOISTUINLAITOS	205 646	213 676	8 030	214 227	8 581	214 377	8 731	214 377	8 731
25.10.21. KKO:n toimintamenot	6 906	7 060	154	7 060	154	7 060	154	7 060	154
25.10.22. KHO:n toimintamenot	7 880	8 186	306	8 186	306	8 186	306	8 186	306
25.10.23. Muiden tuom.ist. toimintamenot	185 360	192 030	6 670	192 581	7 221	192 731	7 371	192 731	7 371
25.10.29. Erytymenot	5 500	6 400	900	6 400	900	6 400	900	6 400	900
25.30. OIKEUSAPU	53 140	56 982	3 842	57 076	3 936	57 076	3 936	57 076	3 936
25.30.21. Oikeusaputstojen toimintamenot	17 340	21 182	3 842	21 276	3 936	21 276	3 936	21 276	3 936
25.30.50. Yksityisille oikeusavustajille maks. korv.	35 800	35 800	0	35 800	0	35 800	0	35 800	0
25.40. ULOSOTTOLAITOS	76 590	75 590	-1 000	74 259	-2 331	74 259	-2 331	74 259	-2 331
25.40.21. Toimintamenot	76 590	75 590	-1 000	74 259	-2 331	74 259	-2 331	74 259	-2 331
25.50. RANG. TÄYTÄNTÖÖNPANO	171 370	175 620	4 250	176 890	5 520	178 770	7 400	180 510	9 140
25.50.21. Toimintamenot	165 920	169 920	4 000	171 190	5 270	173 070	7 150	174 810	8 890
25.50.74. Avolaitostyöt	5 450	5 700	250	5 700	250	5 700	250	5 700	250
25.60. SYYTTÄJÄLAITOS	28 863	29 563	700	29 563	700	29 563	700	29 563	700
25.60.21. Toimintamenot	28 863	29 563	700	29 563	700	29 563	700	29 563	700
25.70. VAALIMENOT	13 900	14 626	726	2 766	-11 134	20 471	6 571	13 134	-766
25.70.21. Vaalimenot	13 900	14 626	726	2 766	-11 134	20 471	6 571	13 134	-766
Yhteensä	631 523	649 351	17 828	638 075	6 552	657 620	26 097	652 023	20 500
<i>ind. 2003=100</i>	<i>100,0</i>	<i>102,8</i>		<i>101,0</i>		<i>104,1</i>		<i>103,2</i>	
Yhteensä pl. vaalimenot	617 623	634 725	17 102	635 309	17 686	637 149	19 526	638 889	21 266
<i>ind. 2003=100</i>	<i>100,0</i>	<i>102,8</i>		<i>102,9</i>		<i>103,2</i>		<i>103,4</i>	

MENOKEHYS VUOSILLE 2004-2007 / KEHITTÄMISSUUNNITELMA (1000 €)

	TAE-2003	Kehys-2004	Muutos	Kehys-2005	Muutos	Kehys-2006	Muutos	Kehys-2007	Muutos
25.01. OM JA SEN YHT. TOIM. VIRANOM.	82 014	89 274	7 260	90 494	8 480	91 664	9 650	91 864	9 850
25.01.19. Arvonlisäveromenot	41 000	41 000	0	41 000	0	41 000	0	41 000	0
25.01.21. OM:n toimintamenot	24 099	27 459	3 360	27 579	3 480	27 449	3 350	27 449	3 350
25.01.22. Eräiden virastojen toimintamenot	6 855	8 005	1 150	8 105	1 250	8 405	1 550	8 605	1 750
25.01.29. Eriyisimenot	1 460	2 110	650	2 110	650	2 110	650	2 110	650
25.01.51. Eräät valtion maks. korv. ja avustukset	8 600	10 700	2 100	11 700	3 100	12 700	4 100	12 700	4 100
25.10. TUOMIOISTUINLAITOS	205 646	216 276	10 630	220 127	14 481	221 377	15 731	221 377	15 731
25.10.21. KKO:n toimintamenot	6 906	7 060	154	7 060	154	7 060	154	7 060	154
25.10.22. KHO:n toimintamenot	7 880	8 186	306	8 186	306	8 186	306	8 186	306
25.10.23. Muiden tuom.ist. toimintamenot	185 360	194 630	9 270	198 481	13 121	199 731	14 371	199 731	14 371
25.10.29. Eriyisimenot	5 500	6 400	900	6 400	900	6 400	900	6 400	900
25.30. OIKEUSAPU	53 140	56 982	3 842	57 076	3 936	57 076	3 936	57 076	3 936
25.30.21. Oikeusaputstojen toimintamenot	17 340	21 182	3 842	21 276	3 936	21 276	3 936	21 276	3 936
25.30.50. Yksityisille oikeusavustajille maks. korv	35 800	35 800	0	35 800	0	35 800	0	35 800	0
25.40. ULOSOTTOLAITOS	76 590	75 590	-1 000	74 259	-2 331	74 259	-2 331	74 259	-2 331
25.40.21. Toimintamenot	76 590	75 590	-1 000	74 259	-2 331	74 259	-2 331	74 259	-2 331
25.50. RANG. TÄYTÄNTÖÖNPANO	171 370	183 000	11 630	188 730	17 360	191 810	20 440	193 050	21 680
25.50.21. Toimintamenot	165 920	176 300	10 380	182 030	16 110	185 110	19 190	186 350	20 430
25.50.74. Avolaitostyöt	5 450	6 700	1 250	6 700	1 250	6 700	1 250	6 700	1 250
25.60. SYYTTÄJÄLAITOS	28 863	30 563	1 700	31 063	2 200	31 063	2 200	31 063	2 200
25.60.21. Toimintamenot	28 863	30 563	1 700	31 063	2 200	31 063	2 200	31 063	2 200
25.70. VAALIMENOT	13 900	14 626	726	2 766	-11 134	20 471	6 571	13 134	-766
25.70.21. Vaalimenot	13 900	14 626	726	2 766	-11 134	20 471	6 571	13 134	-766
Yhteensä	631 523	666 311	34 788	664 515	32 992	687 720	56 197	681 823	50 300
<i>ind. 2003=100</i>	<i>100,0</i>	<i>105,5</i>		<i>105,2</i>		<i>108,9</i>		<i>108,0</i>	
Yhteensä pl. vaalimenot	617 623	651 685	34 062	661 749	44 126	667 249	49 626	668 689	51 066
<i>ind. 2003=100</i>	<i>100,0</i>	<i>105,5</i>		<i>107,1</i>		<i>108,0</i>		<i>108,3</i>	
Kehyssuunnitelman lisäykset yhteensä			16 960		26 440		30 100		29 800

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALAN TULOT

	<i>TAE-2003</i>	<i>Kehys-04</i>	<i>Kehys-05</i>	<i>Kehys-06</i>	<i>Kehys-07</i>	<i>Muutos</i>
12.25.01. Tuomioistuintulot	27 800	28 000	28 000	28 000	28 000	200
12.25.47. Ulosottomaksut	44 000	45 000	45 000	45 000	45 000	1 000
12.25.50. Rang. täytäntöönpanon tulot	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	0
12.25.99. OM:n hallinnonalan muut tulot	300	300	300	300	300	0
Yhteensä	82 100	83 300	83 300	83 300	83 300	1 200